

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí v Bratislave 27. mája 2009 v trestnej veci obžalovanej **E. Ď. a spol. pre trestný čin podvodu spolupáchatel'stvom** podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 5 zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. zák.) a iné, o odvolaní krajského prokurátora v Košiciach proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26. októbra 2006, sp. zn. 1 T 29/00, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 256 zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. por.) odvolanie prokurátora **sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 26. októbra 2006, č. k. 1T 29/00-2043, podľa § 226 písm. a/ Tr. por. boli obžalované E. Ď., JUDr. D. Š., G. O., O. S. a M. T. oslobodené spod obžaloby krajského prokurátora v Košiciach z 27. septembra 2000, sp. zn. 1 Kv 47/99, pre skutky právne kvalifikované

u obžalovaných E. Ď. a JUDr. D. Š.

ako pokračovací trestný čin podvodu spolupáchatel'stvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák., ktorý mali v podstate spáchať tak, že

po dohode medzi E. Ď. a JUDr. D. Š. prvá z nich 12. novembra 1997 založila spoločnosť s ručením obmedzeným (s.r.o.) S. a napriek tomu že spoločnosť nevykonávala žiadnu podnikateľskú činnosť E. Ď. ako jej konateľka

1/ dňa 12. decembra 1997 predložila D. daňové priznanie s fingovanými údajmi o zdaniteľných plneniach, na základe ktorého uplatnila nárok na vrátenie nadmerného odpočtu

dane z pridanej hodnoty (DPH) v sume 687 495 Sk za november 1997, pričom táto suma bola D. poukázaná na bežný účet spoločnosti vedený v akciovej spoločnosti (., V., na ktorý došla 16. januára 1998, pričom túto E. Ď. a JUDr. D. Š. použili pre vlastné potreby, čím slovenskému štátu spôsobili škodu vo výške 687 495 Sk;

2/ spôsobom uvedeným ad 1/ na základe daňového priznania podaného 16. januára 1998 uplatnila nárok na vrátenie nadmerného odpočtu DPH v sume 486 062 Sk za december 1997, pričom D. túto sumu poukázal na bežný účet spoločnosti 13. februára 1998; E. Ď. a JUDr. D. Š. túto sumu použili pre vlastnú potrebu, čím slovenskému štátu spôsobili škodu vo výške 486 062 Sk;

3/ už uvedeným spôsobom na základe daňového priznania podaného 23. marca 1998 uplatnila nárok na vrátenie nadmerného odpočtu DPH v sume 452 307 Sk za február 1998; túto sumu poukázaná na účet spoločnosti D. 21. apríla 1998 E. Ď. a JUDr. D. Š. použili pre vlastnú potrebu, čím slovenskému štátu spôsobili škodu 452 307 Sk;

4/ dňa 27. apríla 1998 predložila D. daňové priznanie s fingovanými údajmi o zdaniteľných plneniach, na základe ktorého uplatnila nárok na vrátenie nadmerného odpočtu DPH v sume 9 639 901 Sk za marec 1998; následne G. O. a O. S. ako zamestnankyne D. vykonali tam 11. mája 1998 daňovú kontrolu zameranú na zistenie oprávnenosti nároku spoločnosti, pričom po predchádzajúcej dohode s E. Ď. a JUDr. D. Š. túto ukončili so záverom, že nárok bol uplatnený oprávnene a legálne, a to napriek tomu, že mali vedomosť o neuskutočnenom zdaniteľnom plnení spoločnosti; v dôsledku toho D. sumu 9 636 901 Sk poukázal na bežný účet spoločnosti, pričom túto E. Ď. a JUDr. D. Š. použili pre vlastnú potrebu, čím spôsobili tieto osoby škodu slovenskému štátu v uvedenej výške.

5/ už uvedeným spôsobom na základe daňového priznania podaného 22. júna 1998 uplatnila nárok na vrátenie nadmerného odpočtu DPH v sume 6 173 287 Sk za máj 1998; túto sumu poukázaná na účet spoločnosti D. 23. júla 1998 E. Ď. a JUDr. D. Š. použili pre vlastnú potrebu, čím slovenskému štátu spôsobili škodu 6 173 287 Sk;

u obžalovaných G. O. a O. S.

ako trestný čin podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. v súbehu s trestným činom zneužívania právomoci verejného činiteľa spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 158 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., ktoré mali v podstate spáchať tak, že

4/ ako zamestnankyne D. za okolností opísaných vyššie (ad 4/) vykonali tam 11. mája 1998 daňovú kontrolu zameranú na zistenie oprávnenosti nároku spoločnosti, pričom po predchádzajúcej dohode s E. Ď. a JUDr. D. Š. túto ukončili so záverom, že nárok bol uplatnený oprávnene a legálne, a to napriek tomu, že mali vedomosť o neuskutočnenom zdaniteľnom plnení spoločnosti, čím porušili príslušné predpisy; v dôsledku toho D. sumu 9 636 901 Sk poukázal na bežný účet spoločnosti, pričom túto E. Ď. a JUDr. D. Š. použili pre vlastnú potrebu, čím spôsobili tieto osoby škodu slovenskému štátu v uvedenej výške;

u obžalovanej JUDr. D. Š.

ako trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 158 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a

u obžalovanej M. T.

ako trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 158 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. v súbehu s trestným činom nadržovania podľa § 166 ods. 1 Tr. zák.,

ktoré mali v podstate spáchať tak, že

6/ JUDr. D. Š. a M. T. ako zamestnankyne D. v dňoch 25. až 28. januára 1999 tam vykonali daňovú kontrolu dane z príjmov právnických osôb za rok 1997 a za obdobie od 1. januára 1998 do 30. augusta 1998 u spoločnosti S. v likvidácii, pričom po predchádzajúcej dohode túto ukončili so záverom, že daňovou kontrolou neboli zistené žiadne nedostatky a že spoločnosť vstúpila do likvidácie bez majetku, záväzkov a pohľadávok, na základe čoho D. dňa 9. februára 1999 vydal rozhodnutie o súhlase správcu dane s výmazom daňového subjektu z obchodného registra, a to napriek tomu, že mali vedomosť o nevykonávaní podnikateľskej činnosti spoločnosťou, čím porušili príslušné

právne predpisy; M. T. tak konala v snahe pomôcť ďalším obžalovaným uniknúť trestnému stíhaniu;

u obžalovanej G. O.

ako trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., ktorý mala v podstate spáchať tak, že

7/ ako zamestnankyňa D. tam vykonala 28. januára 1999 daňovú kontrolu DPH za rok 1998 ku dňu ukončenia registrácie platiteľa tejto dane u daňového subjektu (spoločnosti S. v likvidácii) so záverom, že príslušný právny predpis nebol porušený, a to napriek vedomosti, že spoločnosť nevykonávala žiadnu podnikateľskú činnosť, na základe čoho D. dňa 18. februára 1999 vydal rozhodnutie o zrušení registrácie platiteľa DPH ku dňu 18. februára 1999, čím porušila príslušné právne predpisy.

Proti rozsudku krajského súdu podal odvolanie krajský prokurátor v Košiciach, ktorým sa domáhal zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie. Odvolateľ nepovažuje oslobodenie všetkých obžalovaných spod obžaloby za opodstatnené, a to s poukazom na okolnosti prípadu, pričom vyslovil názor, že vyhodnotenie dôkazov krajským súdom nemôže akceptovať.

Krajský súd dospel k záveru, že nebol vykonaný žiadny dôkaz potvrdzujúci predchádzajúcu dohodu medzi obžalovanými E. Ď. a JUDr. D. Š. o spáchaní predmetnej trestnej činnosti a tiež to, že údaje v sporných daňových priznaniach k DPH sú fiktívne. Krajský súd za preukázané považuje len založenie spoločnosti S. E. Ď., doručovanie pošty aj pre túto spoločnosť, že obidve uvedené obžalované sa navzájom poznali a že JUDr. D. Š. pomohla E. Ď. pri vypisovaní rôznych dokladov týkajúcich sa spoločnosti S. na daňovom úrade, čo však nebolo zakázané. Skutočnosť, že obžalovaná JUDr. D. Š. bola v banke práve v čase výberu sporných finančných prostriedkov obžalovanou E. Ď. krajský súd hodnotil ako náhodu.

Prokurátor v odvolaní poukázal na výpovede svedkov B. U. a M. S., ktoré mali preukazovať, že spoločnosť S. nevykonávala žiadnu činnosť a bola založená E. Ď. len

na popud JUDr. D. Š., ktorá mala obstarávať aj všetky doklady týkajúce sa daňových otázok. S tým korešponduje aj záver písomoznaleckého posudku, že totiž daňové priznania a doklady týkajúce sa spoločnosti S. boli vyplnené JUDr. D. Š. jednak ručne a jednak na jej písacom stroji; tieto aktivity zamestnankyne daňového úradu odvolateľ označil za nadštandardné.

Prokurátor s poukazom najmä na záznamy telefónnych hovorov uvádzal, že boli preukázané veľmi blízke priateľské vzťahy medzi obžalovanými E. Ď. a JUDr. D. Š., pričom však uznal procesnú nespôsobilosť týchto dôkazov.

S poukazom na viaceré svedecké výpovede a listinné dôkazy odvolateľ akcentuje, že spoločnosť S. nevykonávala podnikateľskú činnosť (aspoň nie vo väčšom rozsahu).

Prokurátor z týchto okolností vyvodil, že skutok sa stal tak, ako bol uvedený v obžalobe, a preto oslobodenie obžalovaných nepovažuje za správne.

Pokiaľ ide o skutok ad 6/, odvolateľ uviedol, že originál daňového spisu spoločnosti S. síce už nie je možné zabezpečiť, ale existujú fotokópie dokladov, ktoré sú použiteľné, a preto nie je možné prijať záver krajského súdu v tomto smere.

Osobitne v odvolaní bolo namietané, že podľa úradných zistení daňová kontrola vykonávaná u spoločnosti S. nebola dôkladná a zodpovedajúca predpisom. Aj z toho podľa názoru prokurátora je možné vyvodiť, že obžalované G. O. a O. S. úmyselne opomenuli splniť svoje povinnosti, a tak pomohli obžalovaným E. Ď. a JUDr. D. Š. získať pomerne vysoké finančné čiastky.

Súhrn týchto okolností podľa prokurátora bolo potrebné hodnotiť v čo najširších súvislostiach, výsledkom čoho by nemal byť oslobodzujúci rozsudok súdu prvého stupňa.

Najvyšší súd v zmysle § 564 ods. 4 teraz účinného Trestného poriadku (zák. č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov) ako súd odvolací nezistil dôvod na rozhodnutie podľa § 253 ods. 1, ods. 3 Tr. por., a preto v zmysle § 254 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku rozsudku i správnosť postupu konania, ktoré tomuto predchádzalo, prihliadajúc pritom aj na prípadné chyby odvolaním nevytýkané, pričom dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Krajský súd oslobodil obžalované spod obžaloby vo všetkých jej bodoch s odôvodnením, že nebola dokázaná existencia skutkov, pre ktoré boli tieto trestne stíhané. Jednoznačný záver súdu je, že existujúce podozrenie o vopred dohodnutom spoločnom konaní najmä obžalovaných E. Ď. a JUDr. D. Š. (a na nich nadväzujúce a súvisiace konania ďalších obžalovaných) zostalo v podstate len v rovine podozrenia; toto však nebolo preukázané dôkazmi.

Krajský súd vykonal vo veci pomerne rozsiahle dokazovanie, ktoré v súlade s ustanovením § 2 ods. 5 Tr. por. zistilo skutkový stav v rozsahu potrebnom na rozhodnutie. Odvolací súd konštatuje, že rozsah vykonaného dokazovania je v rozhodovanej veci dostatočný a nie je ani zrejmé, ktoré ďalšie dôkazy by bolo možné (a účelné) ešte ďalej procesne relevantne vykonať. V tomto smere nie je možným úvodným momentom ani odvolanie prokurátora, lebo aj tu absentujú návrhy či podnety na ďalšie dokazovanie.

Základom súčasného stavu veci je evidentne aj skutočnosť, že nie je k dispozícii originál daňového spisu s.r.o. S., pričom otázna je nielen sekundárnosť zaobstaraného spisového materiálu (existujú len kópie), ale aj otázka, či ide o materiál kompletný. Túto otázku sa snažili orgány doteraz činné v trestnom konaní riešiť, ale patričné dôkazy sa nepodarilo zaobstarat'.

Krajský súd túto situáciu hodnotil ako základ pre oslobodzujúci rozsudok (aj s prihliadnutím na ďalšie), pričom v podstate konštatoval, že ide o stav dôkaznej núdze a v súčasnosti už neodstrániteľnú chybu v dokazovaní; odvolací súd tento záver súdu prvého stupňa akceptuje.

Podané odvolanie pospájaním rôznych dôkazov poukázalo na to, že medzi obžalovanými (najmä E. Ď., JUDr. D. Š. a M. T.) existovali nadštandardné (priateľské) vzťahy, čo svedčí v prospech obžaloby.

Existencia určitých osobných vzťahov medzi uvedenými obžalovanými sa nejaví ako sporná, ale táto okolnosť má len charakter podporného dôkazu. Tento by bol dôležitý v situácii, ak by boli vykonané ďalšie relevantné dôkazy potvrdzujúce záver obžaloby o vzniku dohody medzi obžalovanými E. Ď. a JUDr. D. Š. postupovať podvodným spôsobom, resp. že by také dôkazy boli vykonané vo vzťahu k ďalším obžalovaným, a to aj v smere

tvrdeného úmyselného zneužívania právomoci verejného činiteľa. Jasný priame dôkazy absentujú, resp. ani súhrn nepriamych dôkazov nepreukazuje závery obžaloby.

Rovnaký výsledok sa týka aj poukazovaniu prokurátora na údajne nesprávny postup obžalovaných ako zamestnankýň daňovej správy pri kontrole firmy S.. Aj keby tieto okolnosti boli preukázané jednoznačne, nie je možné ich označiť za také, ktoré by usvedčovali obžalované zo spáchania žalovaných deliktov.

Podstata odvolania teda vlastne smeruje proti hodnoteniu dôkazov krajským súdom. Odvolací súd však konštatuje, že súd prvého stupňa rozhodol v intenciách § 2 ods. 6 Tr. por., vykonané dôkazy hodnotil vo vzájomných súvislostiach a logicky, pričom správne aplikoval aj zásadu *in dubio pro reo*, ktorá sa musí prejavovať pri rozhodovaní súdu.

Krajský súd pritom v odôvodnení písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladá so zreteľom na výsledky dokazovania za vylúčenú alebo pochybnú, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov a ako sa vyrovnal s obhajobou, resp. akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval zistené skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny. Napadnutý rozsudok v jeho písomnom vyhotovení teda zodpovedá aj ustanoveniu § 125 Tr. por., a preto odvolací súd na tam uvádzané okolnosti poukazuje a tieto si osvojuje.

Odvolací súd teda rezultuje, že podozrenie z neregulárneho konania obžalovaných zostalo po vykonanom dokazovaní len v tejto rovine a nebolo reálne zistené skutočnosti posudzovať ako žalované delikty; krajský súd pritom k svojmu rozsudku dospel riadnym procesným postupom rešpektujúc práva procesných strán a vedomý si svojho postavenia v trestnom konaní.

Najvyšší súd po zvážení všetkých rozhodných skutočností preto dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné a toto podľa § 256 Tr. por. zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 27. mája 2009

JUDr. Milan L i p o v s k ý, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová